

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: N. L.
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne X, č.j. X

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobou ze 5. 1. 2025 žalobkyně brojila proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 12. 2024, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla námitky proti svému rozhodnutí ze dne 6. 8. 2024, č.j. X (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím byl žalobkyni zvýšen starobní důchod přiznaný před dosažením důchodového věku podle podmínek ustanovení § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDP“) na 12 032 Kč měsíčně. Výplata starobního důchodu přiznaného ode dne 30. 9. 2023 nenáleží.

II. Napadené rozhodnutí

2. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná shrnula předmět a průběh správního řízení. Žalovaná v rámci tohoto námitkového řízení nejprve přezkoumala správnost postupu při posouzení nároku žalobkyně na starobní důchod před dosažením důchodového věku z hlediska platných právních předpisů. Žalobkyni byl podle § 56 odst. 1 písm. b) ZDP zvýšen starobní důchod přiznaný podle § 31 ZDP.
3. Žalovaná uvedla, že výpočet výše starobního důchodu přiznaného žalobkyni před dosažením důchodového věku bez výplaty k 30. 9. 2023 byl proveden správně a odpovídá částkám uvedeným v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaná na základě provedeného přezkoumání napadeného rozhodnutí konstatuje, že bylo postupováno zcela v souladu se zákonem o důchodovém pojištění v platném znění. Po zjištění, že v postupu žalované nebylo při aplikaci příslušných právních předpisů v rámci napadeného rozhodnutí shledáno žádného pochybení, žalovaná přistoupila k přezkoumání námitek žalobkyně, v nichž žádá o zpětvzetí žádosti o starobní důchod před dosažením důchodového věku, který jí byl přiznán rozhodnutím ze dne 12. 3. 2024.
5. Žalovaná prověřila, že na závěr rozhodnutí ze dne 12. 3. 2024 bylo správně uvedeno poučení. V tomto poučení bylo v souladu s ustanovením § 88 odst. 1 a odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb. výslovně uvedeno, že proti rozhodnutí z 12. 3. 2024 lze podat u žalované nebo u kterékoliv územní správy sociálního zabezpečení písemné námitky, a to do 30 dnů ode dne následujícího po dni oznámení rozhodnutí.
6. Žalobkyně proti rozhodnutí z 12. 3. 2024 námitky nepodala, ale žádala o upřednostnění vyloučených dob před výdělkem v uvedených obdobích ve smyslu § 86 odst. 5 zákona č. 582/1991 Sb. a dále žádala o došetření doby péče o osobu blízkou. Rozhodnutím ze dne 8. 3. 2024 rozhodla Územní správa sociálního zabezpečení (dále jen „ÚSSZ“) tak, že žalobkyně pečovala v době od 1. 12. 2022 do 31. 1. 2023 podle ustanovení § 5 odst. 2 písm. d) ZDP v plném rozsahu osobně o paní A. B. (nar. X), která byla v době od 1. 12. 2022 do 31. 1. 2023 osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost).
7. Je doloženo, že rozhodnutí z 12. 3. 2024 bylo žalobkyni doručeno dne 18. 3. 2024, takže vzhledem k této skutečnosti byl posledním dnem 30-denní lhůty pro podání námitek u žalované nebo u kterékoliv územní správy sociálního zabezpečení podle ustanovení § 88 odst. 1 a odst. 9 zákona 582/1991 Sb. den 17. 4. 2024. Následujícího dne, tedy 18. 4. 2024, rozhodnutí z 12. 3. 2024 nabylo právní moci v souladu s § 88a odst. 1 uvedeného zákona. Nabytí právní moci má u prvostupňového rozhodnutí za následek, že proti němu již nelze podat námitky, ani jiný řádný opravný prostředek a že je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány dle § 73 odst. 2 správního řádu.
8. Žalobkyně žádala o zpětvzetí žádosti o starobní důchod, který jí byl přiznán podle ustanovení § 31 ZDP k 30. 9. 2023 bez výplaty rozhodnutím ze dne 12. 3. 2024, až námitkami ze dne 2. 9. 2024, přičemž rozhodnutí z 12. 3. 2024 již bylo pravomocné. Z

výše uvedeného vyplývá, že žalovaná požadavku žalobkyně na zpětvzetí žádosti o starobní důchod, který mu byl přiznaný podle § 31 ZDP k 30. 9. 2023 bez výplaty, vyhovět nemůže.

9. Žalovaná uzavírá po důkladném přezkoumání námitek žalobkyně a napadeného rozhodnutí, že v daném případě postupovala v souladu se ZDP a s dalšími právními předpisy, od nichž se nijak neodchýlila. Žalovaná po důkladné kontrole podkladových materiálů, které má ve své evidenci, konstatuje, že všechny doby pojištění žalobkyně byly řádně zaznamenány v osobním listu důchodového pojištění, který byl nedílnou součástí napadeného rozhodnutí, a započteny. Na základě uvedených skutečností žalované nezbývá, než napadené rozhodnutí potvrdit, neboť námitky byly vyhodnoceny jako nedůvodné.

III. Žaloba

10. V žalobě tvrdila žalobkyně následující důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobkyně požádala na Okresní správě sociálního zabezpečení v Prostějově (dále jen „OSSZ Prostějov“) o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku, načež jí rozhodnutím žalované ze dne 12. 3. 2024 pod č.j. X byl přiznán od 30. 9. 2023 starobní důchod ve výši 11 149 Kč měsíčně, kdy výplata přiznaného důchodu od 30. 9. 2023 nenáleží. Toto rozhodnutí jí bylo doručeno dne 18. 3. 2024. Jelikož ve výše uvedeném rozhodnutí nebyla započítána veškerá doba pojištění, tak se žalobkyně v zákonné lhůtě dostavila na OSSZ Prostějov, a to dne 3. 4. 2024, kde chtěla podat námitky proti tomuto rozhodnutí a chtěla vzít žádost o důchod zpět z důvodu, že výpočet předčasného důchodu byl hodně nízký s tím, že o nový důchod požádá až v době, kdy bude mít nárok na řádný starobní důchod.
11. Úřednice paní R. M. , která s žalobkyní námitky proti tomuto rozhodnutí sepisovala, žalobkyni poradila, že má počkat, až jí přijde nové rozhodnutí o přepočtu doby pojištění, a následně může do 30 dnů od převzetí nového rozhodnutí vzít žádost o důchod zcela zpět. Ujistila žalobkyni, že tento postup je správný, a že až bude doručeno nové rozhodnutí, může žádost o starobní důchod vzít zcela zpět. Poté uvedená pracovnice s žalobkyní sepsala námitky ze dne 3. 4. 2024, v nichž nebylo napsáno, že žalobkyně chce vzít žádost o důchod zpět, čímž pracovnice uvedla žalobkyni v omyl. Když přišlo nové rozhodnutí, tak žalobkyně zjistila, že žádost o důchod již nelze vzít v zákonné lhůtě zpět.
12. Na základě nového rozhodnutí (tzn. prvostupňového rozhodnutí) o přepočtu doby pojištění podala žalobkyně námitky proti tomuto rozhodnutí, v nichž rovněž požádala o zpětvzetí žádosti o starobní důchod zpět. Kdyby pracovnice R. M. při sepisování námitek dne 3. 4. 2024 proti rozhodnutí žalobkyni nepotvrdila, že může až při novém rozhodnutí vzít žádost o důchod zpět, tak žalobkyně by trvala na tom, aby v námitkách sepsaných dne 3. 4. 2024 bylo uvedeno, že chce vzít žádost o důchod zpět. Pak by jí neuplynula lhůta k podání námitek proti rozhodnutí o přiznání předčasného důchodu.
13. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

14. Žalovaná ve svém vyjádření shrnula genezi projednávání důchodových nároků žalobkyně. Podání sepsané žalobkyní na OSSZ Prostějov dne 3. 4. 2024 vyhodnotila žalovaná dle svého obsahu jako žádost o upřednostnění vyloučených dob před výdělkem a došetření doby péče o osobu blízkou. Z tohoto podání není patrná vůle žalobkyně, že by měla v úmyslu vzít svou žádost o starobní důchod zpět. Proto žalovaná po provedeném šetření svým rozhodnutím ze dne 6. 8. 2024 č. j. X podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) ZDP zvýšila od 30. 9. 2023 starobní důchod žalobkyně. Teprve v námitkách podaných proti tomuto rozhodnutí žalobkyně požadovala zpětvzetí žádosti o starobní důchod.
15. Je doloženo, že rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2024 bylo žalobkyni doručeno dne 18. 3. 2024, takže vzhledem k této skutečnosti byl posledním dnem 30-denní lhůty pro podání námitek u žalované nebo u kterékoliv územní správy sociálního zabezpečení podle ustanovení § 88 odst. 1 a odst. 9 zákona 582/1991 Sb. den 17. 4. 2024. Následujícího dne, tedy 18. 4. 2024, rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2024 nabylo právní moci v souladu s § 88a odst. 1 uvedeného zákona. Nabytí právní moci má u prvostupňového rozhodnutí za následek, že proti němu již nelze podat námitky, ani jiný řádný opravný prostředek a že je závazné pro účastníky a pro všechny správní orgány dle § 73 odst. 2 správního řádu.
16. Žalobkyně zažádala o zpětvzetí žádosti o starobní důchod, který byl přiznán podle ustanovení § 31 ZDP k 30. 9. 2023 bez výplaty rozhodnutím žalované ze dne 12. 3. 2024, až námitkami ze dne 2. 9. 2024, přičemž rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2024 již bylo pravomocné. Z výše uvedeného vyplývá, že žalovaná požadavku žalobkyně na zpětvzetí žádosti o starobní důchod, který jí byl přiznaný podle § 31 ZDP k 30. 9. 2023 bez výplaty, vyhovět nemohla a rozhodla tak, jak je uvedeno v žalobou napadeném rozhodnutí.
17. Žalovaná je přesvědčena, že v daném případě postupovala v souladu se zákonem o důchodovém pojištění a s dalšími právními předpisy, když námitky žalobkyně zamítla a potvrdila své prvostupňové rozhodnutí. Žalovaná v odůvodnění svého napadeného rozhodnutí se rovněž podrobně zabývá samotným výpočtem výše starobního důchodu žalované a na tento odkazuje. K žalobnímu bodu, který se týká tvrzení žalobkyně, že byla uvedena v omyl pracovníci OSSZ v Prostějově, žalovaná uvádí, že již dala podnět k prošetření celé záležitosti.
18. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

19. Krajský soud zjistil, že žaloba byla podána včas, osobou oprávněnou a je přípustná za podmínek ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)
20. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při zjišťování skutkového stavu krajský soud vycházel ze správního spisu předloženého žalovaným. Krajský soud ve věci rozhodl ve smyslu

- § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, jelikož účastníci řízení s tímto postupem výslovně souhlasili a soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
21. Ze **správního spisu** vyplývají následující skutečnosti. Žalobkyně požádala na OSSZ Prostějov o přiznání starobního důchodu před dosažením důchodového věku dne 5. 2. 2024, a to ode dne 7. 8. 2023. Tento důchod byl rozhodnutím žalované ze dne 12. 3. 2024, č. j. X přiznán ode dne 30. 9. 2023, avšak bez výplaty. Toto rozhodnutí si žalobkyně převzala dne 18. 3. 2024. Žalobkyně dne 3. 4. 2024 osobně podala na OSSZ Prostějov (vlastnoručně podepsané) „námitky“ proti rozhodnutí ze dne 12. 3. 2024, v nichž uvedla, že žádá o upřednostnění vyloučených dob před výdělkem v obdobích 29. 3. 2005 - 6. 5. 2005, 10. 5. 2005 - 5. 6. 2005, 1. 12. 2005 - 31. 12. 2005, 1. 2. 2010 - 28. 2. 2010, 3. 5. 2010 - 14. 11. 2010, 28. 12. 2010 - 31. 12. 2010, 1. 1. 2011 - 31. 1. 2011, 29. 4. 2011 - 3. 7. 2011, 30. 3. 2012 - 31. 7. 2012, 30. 4. 2014 - 9. 11. 2014, 27. 4. 2015 - 19. 7. 2015, 27. 4. 2016 - 14. 8. 2016, 28. 4. 2017 - 1. 10. 2017, 24. 4. 2018 - 18. 9. 2018, 30. 5. 2019 - 31. 8. 2019. K tomu byla připojena i tisková sestava dob samostatné výdělečné činnosti z evidence žalované. Jednalo se o doby výkonu samostatné výdělečné činnosti, přičemž žalobkyně navrhovala, aby žalovaná přepočítala přiznaný starobní důchod a vydala nové rozhodnutí s tím, že bude došetřena doba péče o osobu blízkou. Dne 5. 3. 2024 podala žalobkyně ještě jednu žádost o započtení doby 1. 2. 2007 až 30. 5. 2007 (upřednostnění vyloučené doby před výdělkem).
22. Žalovaná vyhodnotila uvedená podání jako žádost o přepočet starobního důchodu, a na jejich základě vydala prvostupňové rozhodnutí o zvýšení starobního důchodu, který činí ode dne 30. 9. 2023 částku 12 032 Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 2. 9. 2024 námitky s tím, že bere svou žádost o předčasný důchod zpět, neboť o něj chce požádat později. Odkázala se na to, že referentka OSSZ Prostějov jí poradila, že má počkat, až jí přijde nové rozhodnutí o přepočtu doby pojištění a následně může do 30 dnů od převzetí vzít žádost o důchod zcela zpět. Poté ale zjistila, že se již nemůže odvolat proti původnímu rozhodnutí. Od začátku chtěla žádost o starobní důchod bez výplaty vzít zpět.
23. Krajský soud při posouzení věci vycházel z právní úpravy obsažené v zákoně č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 582/1991 Sb.“). Podle ustanovení § 81 odst. 1 tohoto zákona platí, že řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti sepsané v listinné podobě nebo podané v elektronické podobě. Podle § 82 odst. 1 téhož zákona platí, že žádost o přiznání dávky důchodového pojištění v listinné podobě sepisuje s občanem územní správa sociálního zabezpečení, na kterou se obrátil, a to na předepsaném tiskopise; žádost musí být občanem podepsána, přičemž občan může žádost podepsat též digitalizovaným podpisem. Podle ustanovení § 37 odst. 1 správního řádu, které podpůrně platí i pro řízení ve věcech důchodového pojištění (srov. § 85a téhož zákona), je podání úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. Povinnost orgánu sociálního zabezpečení posuzovat námitky podle jejich *obsahu* dovodil ve své judikatuře též Nejvyšší správní soud (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 27. 9. 2013, č.j. 4 Ads 19/2013-38).
24. Ve světle skutečností zjištěných ze správního spisu žalované krajský soud vyhodnotil důvodnost uplatněných žalobních námitek. Jádrem věci spočívá v tom, že žalobkyně

- tvrdí, že již v námitkách ze dne 3. 4. 2024 chtěla vzít svou žádost o přiznání předčasného starobního důchodu zpět. Tomu však obsah tohoto podání skutečně neodpovídá, neboť v něm není ani zmínka o tom, že by žalobkyně měla na mysli vzít žádost o předčasný důchod, který jí byl přiznán rozhodnutím ze dne 12. 3. 2024. Je povinností orgánů sociálního zabezpečení vykládat podání podle jeho obsahu. V tomto případě jde o podání sepsané na OSSZ, a tudíž jeho obsah potvrzuje sám žadatel o dávku důchodového pojištění vlastnoručním podpisem, což také žalobkyně učinila.
25. Projev vůle žalobkyně jednoznačně nesměřoval ke zpochybnění přiznání předčasného starobního důchodu, ale mířil k přepočtu tohoto důchodu z hlediska tzv. vyloučených dob, v nichž zároveň žalobkyně dosáhla určitých výdělků a měla za to, že jejich zohlednění jí snižuje osobní vyměřovací základ. Určité pochyby vyvolává skutečnost, že pracovnice OSSZ použila k sepsu tohoto podání formulář k podání námitek, ačkoliv se skutečně o námitky nejednalo. V tom lze spatřovat jisté pochybení, nicméně není přiřitatelné následnému postupu žalované, která na základě tohoto podání o přepočtu a výsledném zvýšení předčasného starobního důchodu rozhodla.
26. Lze rovněž aprobovat úsudek žalované, že rozhodnutí o přiznání starobního důchodu dle § 31 ZDP nabylo právní moci ke dni 18. 4. 2024, neboť proti němu obsahové námitky podány nebyly (§ 88a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb.). Pokud žalobkyně požádala o zpětvzetí žádosti o starobní důchod až námitkami ze dne 2. 9. 2024, lze souhlasit se závěrem žalované, že rozhodnutí žalované ze dne 12. 3. 2024 již bylo pravomocné, a proto žalovaná požadavku žalobkyně na zpětvzetí žádosti o starobní důchod, který jí byl přiznaný podle § 31 ZDP k 30. 9. 2023 bez výplaty, vyhovět nemohla.
27. Co se týká námitek žalobkyně, že uposlechla nesprávné rady úřednice OSSZ Prostějov paní M., krajský soud uvádí následující. Tato informace se poprvé objevuje až v námitkách podaných dne 2. 9. 2024, které navíc nesepisovala paní M., ale jiná úřednice OSSZ Prostějov. Je jisté možné, že žalobkyni se skutečně tato situace přihodila a uposlechla radu pracovnice OSSZ Prostějov, která jí nebyla ku prospěchu. Krajský soud tomu lidsky zcela rozumí. Avšak není právně možné ex post ani na základě příp. výsledku dotčené pracovnice paní M., jehož provedení žalobkyně navrhovala, měnit předmět řízení, o němž se rozhodovalo před žalovanou na základě jejího podání ze dne 3. 4. 2024, které bylo jednoznačně žádostí o přepočet starobního důchodu (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č.j. 4 Ads 108/2012-31). V konečném důsledku ani příp. zrušení nyní napadeného rozhodnutí – ať již z jakéhokoli důvodu – by žalobkyni v jejím problému nijak nepomohlo, neboť jím bylo ve vazbě na prvostupňové rozhodnutí ze dne 6. 8. 2024 bylo rozhodováno ve věci přepočtu starobního důchodu. Proto krajský soud k takovému dokazování nepřikročil, nemělo by totiž na hodnocení podstaty věci žádný efekt.
28. Krajský soud na vysvětlenou zdůrazňuje, že žalovaná je vázána obsahem podané žádosti, a nikoliv intencemi (vůlí) žadatele, která nebyla řádně projevována. Pokud by se však ukázalo vnitřní kontrolou u žalované, že k chybnému (nesprávnému) poučení žalobkyně skutečně došlo, je na žalované, aby v rámci možností daných zákonem dala průchod možné nápravě, ovšem nikoliv cestou opravných prostředků, ale náhrady

způsobené nesprávným postupem orgánu veřejné moci, příp. odstranění tvrdosti (§ 106 zákona č. 582/1991 Sb.).

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

29. Ze všech shora uvedených důvodů byla žaloba shledána jako nedůvodná, a proto ji soud zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
30. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně ve věci úspěch neměla (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. října 2025

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D. v. r.
samosoudce